

Lapsen ja nuoren oikeudet digitaalisissa ympäristöissä.

Yhteiskunta: Ymmärrämme, että digitaaliset innovaatiot vaikuttavat lapsen ja nuoren elämään ja oikeuksiin laajasti, vaikka he eivät käyttäisikään verkkoa lainkaan. Tuomme esimerkiksi esiin, kuinka teknologian kehitys vaikuttaa yhteiskuntaan, työelämään ja koulutukseen, ja autamme heitä ymmärtämään näiden muutosten merkitystä heidän tulevaisuudelleen.

Materiaali pohjautuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja Lapsen oikeuksien komitean yleiskommenttiin numero 25.

Saavutettavuus: Varmistamme, että lapsella ja nuorella on tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää digitaalista teknologiaa, esimerkiksi tarjoamalla opastusta avustavan teknologian käyttöön ja huomioimalla saavutettavuuden kaikessa viestinnässämme, kuten sosiaalisessa mediassa, verkkosivuillamme ja tuotetuissa materiaaleissamme.

Luovuus ja oma tekeminen: Kannustamme lasta ja nuorta käyttämään digitaalisia välineitä luovalla tavalla, esimerkiksi järjestämällä digitaalisia taidenäyttelyitä tai osallistamalla heitä digitaalisiin projekteihin.

Media- ja informaatiolukutaito: Edistämme lapsen ja nuoren medialukutaitoa, esimerkiksi opettamalla sosiaalisen median algoritmien ymmärtämistä, väärin uutisten tunnistamista ja luotettavien lähteiden käyttöä.

Yksityisyys: Kunnioitamme lapsen ja nuoren yksityisyyttä ja varmistamme, että henkilökohtaisia tietoja käsitellään turvallisesti ja luottamuksellisesti. Huolehdimme, että heillä on tieto omista oikeuksista sosiaalisessa mediassa ja digitaalisissa ympäristöissä.

Kansalaisvaikuttaminen: Kannustamme ja tuemme lapsen ja nuoren turvallista sisällöntuottamista, sekä rohkaisemme heitä osallistumaan digitaaliseen kansalaisvaikuttamiseen virallisilla alustoilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Koulutus ja kehittäminen: Kehitämme aktiivisesti omaa osaamistamme ja tarjoamme lapsille ja nuorille koulutusta, esimerkiksi järjestämällä digitaalisten työkalujen käyttöön liittyviä tapahtumia.

Yhdenvertaisuus: Varmistamme, että lapsella ja nuorella on yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää ja hyötyä digitaalisista ympäristöistä. Toimimme aktiivisesti syrjinnän ehkäisemiseksi ja teemme töitä sen eteen, että verkkopalvelumme eivät syrji ketään.

Turvallisuus: Puutumme aina, kun kohtaamme haitallista sisältöä kuten kiusaamista, väkivaltaa ja rasismia. Teemme yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa haitallisten sisältöjen torjumiseksi.

Oikeus tietoon: Varmistamme, että lapsella ja nuorella on oikeus saada oikeaa ja luotettavaa tietoa digitaalisissa ympäristöissä, esimerkiksi tarjoamalla media- ja informaatiolukutaidon koulutusta ja rohkaisemalla virallisten tietolähteiden käyttöön

Materiaalia ovat olleet työstämässä Verke, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen YMCA:n Liitto, Pelastakaa lapset ry., Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, Suomen Settlementiliitto ry., Koordinaatti, Lasten ja nuorten keskus ry. sekä Suomen evankelis-luterilainen kirkko.

